

שיעור מספר 6
29 אפריל - 5 מאי

לסבול למען ישוע

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי:
1 פטרוס 1:6, 13-22. 2 טימותיאוס 3:12, 1 פטרוס 4:12-14, התגלות 12:17,
1 פטרוס 4:17-19

פסוק לשינון: "אֲכֹן לִזְאֵת נִקְרָאתֶם, כִּי גַם הַמְּשִׁיחַ סָבַל בְּעַדְכֶם וְהַשָּׂאִיר לְכֶם מוֹפֵת כְּדֵי שֶׁתֵּלְכוּ בְּעִקְבוֹתָיו" 1 פטרוס 2:21.

היסטוריית הרדיפות במאות הראשונות של המשיחיות הינה מוכרת מאוד. הכתובים עצמם, במיוחד בספר מעשי השליחים, נותנים הצצה על מנת חלקה של הקהילה. רדיפה, בנוסף לסבל שזה מביא, הייתה מציאות בחיים שאליהם שמעון כיפא כותב.

בפרק הראשון, שמעון כיפא מעיר ש"מִן הַצָּרָה הוּא שֶׁתִּתְעַצְבוּ זְמַן מָה בְּכָל מִיָּנִי מִסוֹת כְּדֵי שֶׁאֲמוּנַתְכֶם הַצְּרוּפָה וְהִיקָרָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִזֶּה, הַנְּשַׁחֵת עַל אֵף הַצָּרָה בְּאִשׁ, תֵּצֵא לַתְּהֵלָה וּלְכַבּוֹד וּלְתַפְאֶרֶת בְּהַתְּגַלּוֹת יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ" (1 פטרוס 6,7).
ההערה כמעט אחרונה באיגרת גם עוסקת באותו רעיון: " וְאֵלֵהִי כָּל חֶסֶד אֲשֶׁר קָרָא אֶתְכֶם אֶל כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָמִים בְּמְשִׁיחַ יֵשׁוּעַ, אַחֲרֵי סִבְלָכֶם הַמְּעֵט הוּא יִשְׁלִים אֶתְכֶם וְגַם יִיָּצַב וְיַחֲזִק וְיַכּוֹנֵן אֶתְכֶם" (1 פטרוס 5:10).

באיגרת קצרה זו, ישנם לא פחות משלוש קטעים ארוכים העוסקים בסבלם של קוראיו למען ישוע (1 פטרוס 2:18-25, 2:13-21, 3:12-19). לכן, על ידי כל חשבון, הסבל שנגרם מרדיפות הינו נושא מרכזי באגרת הראשונה של פטרוס, ועל נושא זה נדון.

* למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-6 במאי.

רדיפה של המשיחים הראשונים

קראו 1 פטרוס 1:6, 10:5. על מה שמעון כיפא מדבר פה, וכיצד אמר שעל הקוראים להגיב בפני מה שעמד לנגדם?

במאות הראשונות, רק להיות מאמין היה יכול להביא עליו מוות נוראי. מכתב שנכתב לקיסר הרומי טריאנוס מתאר את האי-יציבות הבטיחונית שהמאמינים הראשונים סבלו. המכתב היה מפליניוס, שבזמן כתבו את המכתב לקיסר היה המושל של ביתיניה-פונטוס (111-113 לספירה), שניים מהאזורים המוזכרים ב-1 פטרוס 1:1. פליניוס כתב לטריאנוס בבקשה להנחות אותו באשר לקביעת עונשם של אלו שנאשמו בלהיות משיחיים. הוא הסביר שהוציא להורג את אלה שהתעקשו להיות משיחיים. אחרים אמרו שלמרות שהיו בעבר משיחיים, כבר לא היו. פליניוס נתן להם הזדמנות להוכיח את חפותם בצוותו אליהם להקטיר קטורת לפסלים של טריאנוס ועוד אלים, ולקבל את שם ישוע.

סגידה לקיסר חי היה נהוג לעיתים רחוקות מאוד ברומא, למרות שבאיזור המזרחי של רומא שאליו איגרת כיפא נשלחה, הקיסרים הרשו ואף עודדו להקים מקדשים לעצמם. לחלק מהמקדשים היו את הכוהנים שלהם ומזבחים להקרבת קרבנות. כשפליניוס הזמין את המאמינים המשיחיים להראות את נאמנותם לאימפריה בהעלאת קטורת וסגידה לפסל הקיסר, הוא בעצם היה מלמד ומייצר תיקים באסיה הקטנה. היו זמנים במאה הראשונה שבהם המשיחיים עמדו בפני סיכון רציני רק בשל היותם משיחיים. היה זה במיוחד תחת הקיסרים נירו (68-54 לספירה) ודומיטיאנוס (96-81 לספירה).

אך, הרדיפה המתוארת ב-1 פטרוס מקומית יותר. ישנן רדיפות ספציפיות שעליהם כיפא מדבר באיגרת שלו, אך יתכן והם כוללים דברי כזב (1 פטרוס 12:2) וחורופים (1 פטרוס 9:3, 14:4). למרות שהנסיונות היו קשים מאוד, לא נראה שהם גרמו למאסר נפוץ או מוות, לפחות לא בזמן ההוא. ולמרות זאת, אורח החיים המשיחי שלהם היה שם אותם במחלוקת עם מרכיבים משמעותיים של החברה של המאה הראשונה לספירה, והם היו חשופים לסבל בשל היותם משיחיים. לכן, כיפא עסק בדאגה חשובה זו כאשר הוא כתב את האיגרת.

סבל והדוגמה של המשיח

קרא ב-1 פטרוס 22-13:3. כיצד על המאמינים להגיב לאלה שגורמים להם לסבל בשל אמונתם? מה הקשר בין סבלות המשיח לבין הסבל הנחוה על ידי המאמינים בשל אמונתם?

כאשר כיפא אומר "אם תִּסְבְּלוּ לְמַעַן הַצְדָּקָה - אֲשֶׁרֵיכֶם" (1 פטרוס 14:3), הוא בעצם מדהד את מילותיו של ישוע שאמר: "אֲשֶׁרֵי הַנְרָדְפִים בְּגִלְל הַצְדָּקָה" (מתי 10:5). הוא ממשיך ואומר שעל המאמינים לא לפחד ממי שתוקף אותם ושעליהם לקדש את ישוע כאדון בלבבם (1 פטרוס 15:3). הצהרה זו בלבבם תעזור להם לעצור את החשש מפני רודפיהם.

כיפא מציע שהמאמינים יהיו מוכנים להסביר את סיבת תקוותם - אך לעשות זאת בדרך מושכת - בענוה ויראה (המילה "יראה" לעיתים מתכוונת לכבוד. ראה 1 פטרוס 15,16:3). כיפא מתעקש שהמשיחיים לא יספקו לאחרים סיבות להאשים אותם. עליהם לשמור על מצפון טהור (1 פטרוס 16:3). זה חשוב, מכיוון שאלו שמאשימים את המשיחיים יבושו על ידי התנהגותם הטובה של הנאשמים.

ברור שאין יתרון בסבל שנוצר מעשיית מעשים רעים (1 פטרוס 17:3). מה שעושה את ההבדל המכריע זה לסבול בעשיית הטוב, בעשיית הדבר הנכון. "מוֹטָב שֶׁתִּסְבְּלוּ, אִם זֶהוּ רְצוֹן אֱלֹהִים, בְּעִשׂוֹתְכֶם אֶת הַטוֹב מִשֶּׁתִּסְבְּלוּ בְּעִשׂוֹתְכֶם רַע" (1 פטרוס 17:3). לאחר מכן כיפא משתמש בדוגמה של ישוע. המשיח עצמו סבל בשל צדקתו; קדושת וטהרת חייו עמדו כתוכחה קבועה בפני אלה ששנאו אותו. אם היה פעם מישהו שסבל בגלל שעשה את הדברים הנכונים במקום הדברים המוטעים, זה ישוע.

אך סבלו גם הביא לנו את הדרך היחידה לישועה. הוא מת במקום החוטאים ("הַצְדִּיק בְּעַד הַרְשָׁעִים", (1 פטרוס 18:3)), כדי שמי שיאמין בו תהיה לו הבטחת חיי עולם. האם אי פעם סבלת, לא בגלל שעשית את הרע, אלא בגלל שעשית את הטוב? מה היה הניסיון וכיצד הוא לימד אותך מה זה אומר להיות מאמין ולשקף את אופי המשיח?

צריפת אש

קרא 1 פטרוס 24-12:4. מדוע אומר כיפא למאמינים לא להתפלא בסבלם?
ראה גם 2 טימותיאוס 12:3, ויוחנן 18:15.

שמעון כיפא מבהיר שלסבול מרדיפה בשל היותנו משיחיים זה לקחת חלק בסבלות המשיח. זה לא משהו שצריך להיות לא צפוי. נהפוכו, כפי ששאל השליח כתב: "וְאִמְנֵם כָּל הָרוּצִים לְחַיּוֹת חַיִּי חֲסִידוֹת בְּמִשִּׁיחַ יֵשׁוּעַ, יִרְדְּפוּ" (2 טימותיאוס 12:3). ישוע בעצמו הזהיר את חסידיו עם מה הם יצטרכו להתמודד: "אִזּוּ יִמְסְרוּ אֶתְכֶם לְרוֹדְפִים וַיְהַרְגוּ אֶתְכֶם וְתִהְיוּ שְׁנוּאִים עַל כָּל הַגּוֹיִים בְּגִלְלַת שָׁמַי. רַבִּים יִפְשְׁלוּ בְּאוֹתָהּ עֵת וַיִּסְגְּרוּ זֶה אֶת זֶה וַיִּשְׁנְאוּ זֶה אֶת זֶה." (מתי 9,10:24).

לפי אלן ווייט, "כך גם יהיה עם כל אלה שחיים חיי חסידות במשיח ישוע. רדיפות וחרפה מחכים לכל המיוסדים ברוח המשיח. אופיים של הרדיפות ישתנו עם הזמן, אך העיקרון - והרוח שביסודו - הוא אותו אחד ששחט את בחירי האדון כבר מימי הבל." (The Acts of the Apostles, p. 576).

קראו התגלות 12:17. מה אומר הפסוק הזה לגבי מציאות הרדיפות של המאמינים בימים האחרונים?

ללא ספק, למשיחי הנאמן, הרדיפה יכולה להיות מציאות תמידיה, וזה מה שכיפא עוסק פה כאשר הוא מזהיר את קוראיו לגבי הצריפה באש המחכה להם. אש הינה מטפורה טובה. אש יכולה להרוס, אך גם יכולה לנקות טומאה וזיהום. זה תלוי במה בא עם מגע עם האש. בתים נשרפים כאשר הם באים במגע עם האש; כסף וזהב מטוהרים ע"אש. למרות שאל לנו לחפש רדיפות, אלוהים יכול להוציא מזה משהו טוב. לכן, כיפא אומר לקוראיו (ולנו): כן, רדיפות זה רע, אבל אל תתייאשו כאילו זה היה משהו לא צפוי. המשיכו קדימה באמונה.

מה תוכל לעשות כדי לחזק, לעודד, ואפילו לעזור לאלה שסובלים בשל אמונתם?

המשפט ועם אלוהים

השווה 1 פטרוס 17-19: 4 לישעיה 11, 12, 10, ומלאכי 6-1: 3. מה המסר המשותף של הפסוקים האלה?

בכל הפסוקים הללו, המשפט מתואר כמתחיל מעמו של אלוהים. כיפא אף מקשר את הסבל של קוראיו למשפט ה'. בשבילו, הסבל שקוראיו המשיחיים חווים יכול להיות לא פחות מדינו של אלוהים, שמתחיל בבית ה'. "לְכֵן גַּם הַסּוֹבְלִים פְּרָצוּן אֱלֹהִים יִפְקִידוּ נָא אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּיַד הַבּוֹרָא הַנְּאֻמָּן, בְּעֲשֵׂית הַטּוֹב" (1 פטרוס 4: 19).

קראו לוקס 8: 1-18. כיצד פסוקים אלו עוזרים לנו להבין טוב יותר את משפט אלוהים?

בזמן התנ"ך, המשפט היה משהו שאנשים השתוקקו לו. תמונת האלמנה הענייה בלוקס 8: 1-18 מראה לנו גישה רחבה יותר כלפי המשפט. האלמנה יודעת שהיא תנצח במשפט כל עוד היא מוצאת שופט שישפוט אותה. אין לה מספיק כסף או מעמד חברתי כדי שמישהו ישמע את המקרה שלה, אך בסופו של דבר היא משכנעת את השופט שישמע אותה וייתן פסק דין כחוק. כפי שישוע אומר, "וְהָאֱלֹהִים, הָאֵם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מִשְׁפָּט בְּחִירָיו הַקּוֹרְאִים אֵלָיו יוֹמֵם וְלַיְלָה?" (לוקס 7: 18). החטא הביא רוע לעולם, אך עם אלוהים לאורך כל הדורות חיכו שאלוהים יעשה את כל הדברים נכונים פעם נוספת. "מִי לֹא יִרְאֶדָּ, יְהוּה, וְלֹא יִתֵּן כְּבוֹד לְשִׁמְדָּ? כִּי אֲתָה לְבָדָד קְדוֹשׁ; הֵן כָּל הַגּוֹיִם יְבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ; כִּי נִגְלוּ מִשְׁפָּטֵי צְדָקָדָּ" (התגלות 4: 15).

חשבו על כל העוול שהעולם הזה גרם וגורם בעבר ובהווה, בלי שיענש. מדוע, אז, נושא המשפט, ומשפט הצדק של אלוהים, כל כך מכריע לנו כמאמינים? איזו תקווה יש לכם כשאתם חושבים שיעשה משפט צודק?

אמונה בניסיון

כפי שראינו, שמעון כיפא כתב למאמינים שסבלו בגלל אמונתם. וכמו שההיסטוריה המשיחית הוכיחה, המצב הוחמר, לפחות לזמן מה. כמובן שבשנים קשות אלו הרבה משיחיים מצאו נחמה ומנוחה כשקראו את מה שכיפא כתב, וללא ספק גם הרבה מוצאים זאת היום.

מדוע בסבל? זוהי, כמובן, שאלה עתיקה. ספר איוב, אחד הספרים הראשונים שנכתבו מכתבי הקודש, עוסק בנושא הסבל. ואכן, אם ישנו מישהו (חוץ מישוע) שסבל לא כ"כְרוֹצָח או כְּגַנֵּב או כְּעוֹשֵׂה רָעָה או כְּמִתְעַרֵּב בְּעִנְיֵי אֲחֵרִים" (1 פטרוס 4: 15), היה איוב. אחרי הכל, אפילו אלוהים אמר על איוב: "הֲשִׁמַּתְ לַבָּד עַל-עַבְדֵי אִיּוֹב: כִּי אֵין כְּמֹהוּ בְּאָרֶץ, אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יָרָא אֱלֹהִים וְיָסַר מִרְעוֹ" (איוב 1: 8). ולמרות זאת, הסתכלו כמה איוב האומלל סבל, ולא בגלל משהו רע שעשה, אלא מפני שהיה איש טוב!

כיצד הפסוקים הבאים נותנים תשובה לשאלה של מקור הסבל? 1 פטרוס 5: 8, התגלות 9: 12, התגלות 10: 2.

התשובה הקצרה לשאלה זו היא שאנו חיים בעיצומה של מלחמה גדולה בין המשיח לטטן. זוהי לא סתם מטפורה, או סמל לטוב ולרע בטבע שלנו. ישנו שטן אמיתי וישנו ישוע אמיתי שנלחמים מלחמה אמיתית על בני האדם.

קראו 1 פטרוס 4: 19. כיצד הדברים הכתובים בפסוקים אלה יוכלו לעזור לנו בדברים שאנו מתמודדים איתם כיום?

כאשר אנו סובלים, במיוחד כאשר הסבל אינו בא ישירות מדברים רעים שעשינו, באופן טבעי אנו שואלים את השאלה שאיוב שאל, שוב ושוב: למה? ולעיתים תכופות אין לנו את התשובה. כפי שכיפא אומר, כל מה שנוכל לעשות בעת הסבל, זה להפקיד את נפשנו לאלוהים, לבטוח בו, "הַבֹּרָא הַנְּאֻמִּין", ולהמשיך "בְּעֲשִׂית הַטּוֹב" (1 פטרוס 4: 19).

מדוע לדעת את אופי אלוהים בעצמנו, להכיר את טובו ואת אהבתו אליך באופן אישי, הוא מרכיב קריטי כל כך לכל מאמין, במיוחד אלה שסובלים? כיצד נוכל כולנו להכיר את אלוהים ואת מציאות אהבתו טוב יותר?

נקודות למחשבה

השיעור של יום ראשון עסק ברדיפות שהמאמינים המשיחיים חוו. להלן קטע ממכתב שנכתב לקיסר על מה שמשיחיים סבלו במאות הראשונות לספירה: "... השיטה שהשתמשתי עם אלה שהואשמו כמשיחיים (נוצרים) היא זו: חקרתי אותם כדי לבדוק אם הם משיחיים; אם הם הודו בזאת שאלתי אותם עוד פעמיים, והוספתי איום על עונש מוות; אם הם עדיין התמידו, ציוויתי להוציאם להורג. יהיה אשר יהיה אופייה של אמונתם, יכולתי לפחות להרגיש ללא ספק שלעקשנות בלתי גמישה מגיעה ענישה חמורה. "אלה שהכחישו היותם משיחיים, או שאי פעם היו משיחיים, שחזרו אחריי בתפילות לפני אלוהים [פגאניים], וסגדו, עם יין ושרף, לפסלך שציוויתי שיובא למטרה זו, ביחד עם פסליהם של האלוהים, ולבסוף קיללו את המשיח - אף אחד ממעשים אלו, כאמור, יכולים להכריח משיחיים אמיתיים לעשות - את אלה ראיתי נכון לשחרר. אלו שנקראו על ידי המוסר המידע והודו תחילה בהיותם משיחיים, ואחר-כך הכחישו; נכון, הם האמינו כך אך עזבו את המחשבה הזו, כמה מהם שלוש שנים, כמה מהם כבר הרבה שנים, וכמה אף עשרים וחמש שנה. כולם היללו את פסלך ואת הפסלים של האלוהים, וקיללו את המשיח." Pliny Letters (London: William Heinemann, 1915), book 10: 96 vol. 2, pp. 401-403.

שאלות לדיון:

- מה היה העניין המרכזי שהמאמינים התמודדו איתו, כמתואר במכתב מעניין זה? אילו קווים מקבילים נוכל לראות כאן, שיהיו גם בסוף הימים, כפי שמתואר במסר של המלאך השלישי בהתגלות 12-9:14? מה זה אומר לנו על כמה סוגיות בסיסיות שבעימות הגדול בין ישוע לשטן?
- "השומרים את תורת אלוהים נאשמו בהביאם משפטים על העולם, וייחשבו לגורמי העויות טובע טבע מחרידות והמריבות ושפיכות דמים בין בני האדם הממלאים את הארץ ביגון. הכוח המלווה את האזהרה האחרונה הזעימה את הרשעים; כעסם יקד כנגד כל אשר קיבלו את הבשורה, והשטן יעורר בעצמה גדולה אף יותר את רוח השנאה ורדיפות." — Ellen G. White, *The Great Controversy*, pp. 614, 615. למרות שאנו לא יודעים מתי כל זה יקרה, כיצד נוכל תמיד להיות מוכנים להתמודד מול התנגדות לאמונתנו, בצורה שתבוא? מהי נקודת המפתח להצלחתה של מוכנותנו לקראת הצרות הללו?